

Dosarul nr. 2ra-219/23
2-22012848-01-2ra-07022023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. V. Pîslariuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Pavel Țugui, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Țugui împotriva lui Anatolie Bucanov cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Pavel Țugui și a fost menținută hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

constată:

La data de 31 ianuarie 2022, Pavel Țugui a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Bucanov cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 02 iulie 2021, de către agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, în privința lui Anatolie Bucanov a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, în baza art. 354, 357 alin. (1) din Codul contravențional, fiind sancționat cu amendă contravențională în mărime de 15 u.c.

A menționat reclamantul că, în urma acțiunilor pârâtului i-a fost cauzat prejudiciul moral ce s-a manifestat prin suferințe psihice, stres și injurii în fața copilului minor.

A solicitat Pavel Țugui, încasarea din contul lui Anatolie Bucanov, prejudiciul moral în sumă de 10 000,00 lei. De asemenea a solicitat, compensarea cheltuielilor de

judecată ce constau din cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 2 500,00 lei, cheltuieli pentru taxa de stat în sumă de 375,00 lei.

Prin hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat de la Anatolie Bucanov în beneficiul lui Pavel Țugui suma de 3 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție, cheltuielile de judecată în sumă de 100,00 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 2 500,00 lei cu titlu de asistență juridică și suma de 100,00 lei cu titlu de citare publică. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La data de 13 iulie 2022 Pavel Țugui a declarat apel împotriva hotărârii din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral, după caz, majorarea cuantumului prejudiciului moral.

La data de 04 noiembrie 2022, prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală din cadrul Curții de Apel Chișinău, Pavel Țugui a înaintat cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor prin anexarea cheltuielilor de transport în sumă de 400 de lei, suportate pentru deplasarea în legătură cu ședința de judecată planificată.

Prin decizia din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Pavel Țugui și a fost menținută hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a notat că, în temeiul plângerii depuse de Pavel Țugui la IP Orhei, în privința lui Anatolie Bucanov a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție din 02 iulie 2021, nr. MAI05276734, prin care s-a indicat despre comiterea contravenției prevăzute de art. 354, 357 alin. (1) Codul contravențional, pentru fapta comisă la data de 20 – 21 iunie 2021, și anume „persoana indicată supra a dat dovadă de un comportament neadecvat, manifestat prin acțiuni huliganice și tulburări de liniște pe timp de noapte” , fiind sancționat cu 15 unități convenționale.

Deci, la caz, instanța de apel a atestat, Pavel Țugui a probat cauzarea prejudiciului moral drept urmare a acțiunilor delictuale ale lui Anatolie Bucanov, care este definit ca totalitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei în urma acțiunii ilicite.

În consecință, în viziunea instanței de apel, în speță, ținând cont de caracterul și gradul de severitate al suferințelor morale cauzate, de natura drepturilor personale lezate și locul acestora în sistemul de valori ale persoanei, de caracterul și gradul suferințelor psihice, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia că, suma de 3 000 de lei este în măsură să compenseze lui Pavel Țugui prejudiciul moral cauzat.

Concluzionând cele constatate și raportându-le la legislația națională prin prisma jurisprudenței CEDO, instanța de apel a reținut, că solicitarea apelantului/reclamant la repararea prejudiciului în mărime de 10 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, este exagerată, astfel instanța de fond justificat a dispus încasarea prejudiciului moral în cuantum de 3 000 de lei, reprezentând o satisfacție echitabilă și suficientă, cum indică art.41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La data de 25 ianuarie 2023, Pavel Țugui a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La data de 21 februarie 2023, Pavel Țugui a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului și recursului suplimentar s-a invocat că nici Pavel Țugui, nici reprezentantul său, avocatul Tamara Plămădeală nu au fost prezenți la ședințele ce au avut loc la Curtea de Apel Chișinău, or, nu au fost citați legal.

Totodată a invocat faptul că instanța de fond și cea de apel au interpretat eronat prevederile art. 2037 din Codul Civil, deoarece nu au ținut cont de prevederile art. 2037 alin. (1) și (2) din Codul Civil și au subestimat considerabil quantumul prejudiciului moral solicitat de Pavel Țugui, în sumă de 10 000 de lei, deoarece instanțele la determinarea quantumului prejudiciului moral în sumă de 3 000 de lei nu au ținut cont de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, nu au ținut cont de vinovăția autorului prejudiciului, nu au ținut cont de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, nu au luat în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

A reținut că instanța de apel a admis încălcări esențiale care au dus la soluționarea greșită a apelului încălcând dreptul la judecată și dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6.1 al Convenției pentru Drepturile Omului.

A notat că instanța a apreciat în mod arbitrar probele, încălcându-se în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 01 decembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Pavel Țugui și reprezentantului său, avocatul Tamara Plămădeală la data de 27 decembrie 2022 (f.d. 112), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 25 ianuarie 2023, este în termen.

La 07 februarie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Anatolie Bucanov, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 160).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți

participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pavel Țuguș nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Pavel Țugui, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Pavel Țugui, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Pavel Țugui se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic